

PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 1 IM. ARMII KRAJOWEJ
W TYCHACH

Rok szkolny 2016/2017
WIZERUNEK ABSOLWENTA

Absolwent naszego gimnazjum to uczeń samodzielny i odpowiedzialny w swoich działaniach, który poprzez znajomość tradycji i historii kształtuje swoje postawy i wartości życiowe.

Akceptuje siebie i jest tolerancyjny dla innych.

Jest zdolny do wspólnego działania, odpowiedzialny za swoje decyzje i czyny.

Krytycznie ocenia swoje możliwości, zna swoje mocne i słabe strony, rozumie różnice w postawach „być” i „mieć”.

Czuje potrzebę ciągłego kształcenia się, rozwija sprawność fizyczną, intelektualną i emocjonalno- moralną.

Zna i stosuje zasadę fair-play w sporcie i w życiu codziennym.

Zna swoje korzenie i stara się wprowadzać w życie postawy patriotyczne i proeuropejskie.

Poszukuje autorytetów i wzorców moralnych, szanuje prawa jednostki.

ZADANIA SZKOŁY JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

1. Przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia poprzez dbanie o ich wszechstronny rozwój.
2. Krzewienie kultury fizycznej i sportu.
3. Kształtowanie postawy obywatelskiej uczniów.
4. Współpraca wychowawcza szkoły z domem i środowiskiem lokalnym.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. KONSTYTUCJA RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ
2. POWSZACHNA DEKLARACJA PRAW CZŁOWIEKA
3. KONWENCJA O PRAWACH DZIECKA
4. USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY
5. PODSTAWA PROGRAMOWA
6. STATUT GIMNAZJUM NR1

CEL WYCHOWAWCZY : Uczeń w sposób odpowiedzialny, kształtuje swoje postawy i wartości życiowe.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH – UCZEŃ:

- “ zna i respektuje swoje prawa i obowiązki,
- “ chce i wyraża potrzebę poszukiwania autorytetów i wzorców,
- “ chce i wyraża potrzebę współpracy z innymi,
- “ jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- “ chce i wyraża potrzebę pomocy innym.

Cele operacyjne	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Sposób ewaluacji	Uwagi
SZACUNEK DLA PRAW I OBOWIĄZKÓW	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WZO, procedurami oraz mobilizowanie do ich przestrzegania.	wychowawcy, nauczyciele	obserwacja, wpisy w dziennikach	
UMIEJĘTNOŚĆ WSPÓLRACY Z INNYMI	Integracja uczniów w danej klasie i między klasami. Organizowanie zajęć integracyjnych oraz wspólnych wyjazdów. Budowanie więzi między uczniami, nauczycielami i rodzicami poprzez organizowanie imprez okolicznościowych i zapraszanie rodziców min. na spotkania opłatkowego, Święto Edukacji Narodowej, Dzień Śląski. Aktywny udział szkoły w życiu środowiska lokalnego np.: udział w uroczystościach organizowanych przez miasto.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	obserwacja, wpisy w dziennikach, analiza podejmowanych decyzji i poszukiwanie lepszych rozwiązań	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ	Kształtowanie postawy obywatelskiej u uczniów poprzez ich aktywny udział w pracach samorządu klasowego oraz Samorządu Uczniowskiego. Dyskusje, pogadanki problemowe, spotkania z policjantem, psychologiem oraz pielęgniarką szkolną	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, opiekunowie SU	obserwacja	
KSZTAŁTOWANIE POSTAWY POMOCY POTRZEBUJĄCYM	Pomoc koleżeńska. Angażowanie uczniów w akcje charytatywne, pomoc chorym i niepełnosprawnym (wolontariat) Kiermasz używanych podręczników	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice, n-l biblioteki	obserwacja	

CEL WYCHOWAWCZY : Uczeń jest otwarty na ludzi i świat, zna swoje korzenie, znaczenie tradycji rodzinnych, religijnych, regionalnych, narodowych i europejskich.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH - UCZEŃ:

- jest tolerancyjny,
- odnosi się z szacunkiem do starszych i niepełnosprawnych,
- zna sylwetki wybitnych Polaków,
- rozwija swoje zainteresowania i doskonali umiejętności,
- potrafi określić swoje mocne i słabe strony.

Cele operacyjne	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Sposób ewaluacji	Uwagi
OTWARTOŚĆ NA ŚWIAT I LUDZI, POSZUKIWANIE AUTERYTETÓW I WZORÓW MORANYCH	Organizowanie uroczystości z okazji świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji odmienności innych osób, szacunek dla starszych i niepełnosprawnych. Promowanie wartości którymi można i należy kierować się w życiu: • Odpowiedzialne wykonywanie obowiązków i powierzonych zadań • Obrona własnych i słusznych praw • Rozumienie różnicy między postawą „być” a „mieć” • Rozpoznawanie własnych emocji i rozumienie uczuć innych ludzi. Zaznajamianie uczniów z sylwetkami wielkich Polaków	wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, historii, opiekunowie samorządu, pedagog szkolny	rozmowy z uczniami, konkursy, zapisy w dziennikach	
OTWARTOŚĆ NA CIĄGŁE KSZTAŁCENIE SIĘ	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania i korzystania z informacji oraz wykorzystania ich w praktyce.	opiekunowie kół zainteresowań, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	obserwacja dokonań	

	Rozwijanie zainteresowań i nawyków czytelniczych. Kształtowanie umiejętności określania swoich mocnych i słabych stron.			
POZNAWANIE SZEROKO POJĘTYCH DÓBR KULTURY NARODOWEJ, EUROPEJSKIEJ I ŚWIATOWEJ	Organizowanie wycieczek do muzeum, kina i teatru, na lekcje muzealne, wystawy itp.	wychowawcy, nauczyciele	obserwacja	

CEL WYCHOWAWCZY : Uczeń przestrzega zasad kultury osobistej.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH – UCZEŃ:

- „ zna zasady savoir-vivre i stosuje je w życiu,
- „ posługuje się poprawną polszczyzną, unika wulgaryzmów,
- „ szanuje siebie i innych.

Cele operacyjne	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Sposób ewaluacji	Uwagi
KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DLA DOROSŁYCH, MŁODSZYCH I RÓWIEŚNIKÓW	Pogadanki, rozmowy z uczniami, odwoływanie się do literatury, filmu sytuacji z życia codziennego	wychowawcy, nauczyciele	obserwacja, analiza zapisy w dziennikach	
PROMOWANIE ZASAD KULTURY ŻYCIA CODZIENNEGO, UTRWAŁANIE ZWROTÓW GRZECZNOŚCIOWYCH	Pogadanki, rozmowy, imprezy okolicznościowe, codzienne życie szkolne. Zwracanie szczególnej uwagi na poprawność językową, kulturę słowa i zachowania w szkole i poza nią.	Wychowawcy, nauczyciele	obserwacja, zapisy uwag w dziennikach	
ORGANIZOWANIE SYTUACJI WYCHOWAWCZYCH STWARZAJĄCYCH MOŻLIWOŚĆ KSZTAŁTOWANIA KULTURY OSOBISTEJ	Organizowanie imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wspólnych wyjść do kina, teatru, muzeum, wystawy itp.	wychowawcy	obserwacja, analiza zachowań, wnioski	

CEL WYCHOWAWCZY : Uczeń realizuje w swoim życiu postawę patriotyczną i obywatelską.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH – UCZEŃ:

- „ zna historię swojego regionu i kraju,
- „ wie co to znaczy „być patriotą” i dobrym obywatelem,
- „ angażuje się w działalność na rzecz szkoły, miasta, regionu.

Cele operacyjne	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Sposób ewaluacji	Uwagi
ZNAJOMOŚĆ HISTORII SWOJEGO REGIONU I KRAJU, SZACUNEK DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	Zwracanie szczególnej uwagi w trakcie nauki na momenty dziejowe, z których powinniśmy być dumni. Spotkania z wybitnymi przedstawicielami środowiska lokalnego. Odwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej, w tym Muzeum Śląskiego Września 1939 Organizacja Dnia Śląskiego Kultywowanie tradycji szkoły i znajomości	wychowawcy, nauczyciele historii , opiekunowie SU wyznaczeni nauczyciele	obserwacja	

	Patrona Szkoły Udział Pocztu Sztandarowego szkoły w uroczystościach miejskich Współpraca z oddziałami Armii Krajowej na terenie miasta i Śląska			
KSZTAŁTOWANIE POSTAWY OBYWATELSKIEJ	Zachęcanie do działalności w organizacjach szkolnych i młodzieżowych. Przekazywanie wiedzy o współczesnej Polsce.	wychowawcy, nauczyciele WOS-u	Obserwacja , zapisy w dziennikach	

CEL WYCHOWAWCZY : Uczeń zna zasady sprzyjające zachowaniu zdrowia fizycznego, psychicznego i bezpieczeństwa.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH – UCZEŃ:

- “ dba o bezpieczeństwo swoje i innych osób,
- “ rozwija swojego predyspozycje sportowe,
- “ dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- “ unika używek i nałogów.

Cele operacyjne	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Sposób ewaluacji	Uwagi
POTRZEBA DZIAŁANIA NA RZECZ ZDROWIA WŁASNEGO I INNYCH	Badania lekarskie i szczepienia ochronne. Uczestnictwo w pozalekcyjnych zajęciach sportowych. Kształtowanie umiejętności całościowego dbania o ciało i sprawność fizyczną, zachęcanie do rekreacji ruchowej. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. Kształtowanie nawyków higieniczno- sanitarnych . Zajęcia dotyczące profilaktyki zdrowotnej w tym przeciwnowotworowej. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w poszczególnych dyscyplinach sportowych. Włączenie w program na rzecz promocji zdrowia- min: promowanie zdrowej żywności w sklepie szkolnym.	wychowawcy, nauczyciele odpowiedzialni za projekty promujące zdrowy styl życia, wychowania fizycznego, biologii, pielęgniarstwa szkolna	obserwacja i analiza zachowań uczniów	
UNIKANIE, ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO	Szkolne, autorskie programy profilaktyczne oraz zlecane, np. „ Smak życia- czyli debata o dopalaczach” Obserwacja rozwoju psychicznego uczniów i ich zachowań w celu przeciwdziałania nieprawidłowościom. Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów i ewentualne kierowanie do poradni specjalistycznych. Organizowanie i udzielanie pomocy psycholog.- pedagogicznej uczniom z deficytami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wdrażanie do samowychowania i dojrzałego życia poprzez kształcenie umiejętności panowania nad emocjami. Poznanie warunków życia uczniów zagrożonych niedostosowaniem i łagodzenie skutków demoralizacji ze strony środowiska społecznego i rodzinnego. Profilaktyka uzależnień- propagowanie zdrowego stylu życia bez papierosów, alkoholu, oraz innych używek, w tym dopalaczy i napojów energetyzujących.	wychowawcy, pedagog szkolny, rodzice	ankieta, obserwacja, analiza	
STWARZANIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU W SZKOLE I POZA NIĄ	Bieżące przeglądanie zapisów z monitoringu wizyjnego funkcjonującego w szkole. Spotkania z policjantami. Pogadanki i dyskusje dotyczące bezpieczeństwa w szkole, poza nią oraz bezpiecznego	wychowawcy, pedagog szkolny, dyrekcja, pracownicy obsługi, policjanci wydziału	obserwacja, zapisy w dzienniku	

	wypoczynku. Zwracanie uwagi na dyscyplinę i bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć szkolnych i przerw, oraz podczas wycieczek, wyjść, dyskotek itp. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w przypadku różnego rodzaju zagrożeń, np. pożarowego, internetowego w ramach realizacji Rządowego Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła” oraz „Bezpieczna +”	nieletnich		
--	---	------------	--	--

Plan pracy wychowawczej klas pierwszych

1. Integracja zespołu klasowego.
2. Tworzymy naszą klasę – obraz klasy, komunikacja w grupie, normy zasady w grupie, wartości ważne w życiu klasy.
3. Wybory Samorządu Uczniowskiego.
4. Ślubowanie pierwszoklasistów.
5. Uroczystości ogólnoszkolne (Dzień Edukacji, Święto Niepodległości, Święto Patrona Szkoły, Konstytucja 3 Maja).
6. Poznajemy siebie- moje mocne i słabe strony.
7. Świat moich uczuć, jak sobie z nimi radzę?
8. Agresja – jej przyczyny, rodzaje skutki.
9. Sposób na agresję, czy można jej uniknąć i jak sobie z nią radzić?
10. Konflikty są częścią naszego życia- jak je rozwiązywać?
11. Co jest w życiu ważne, co potrzebne- hierarchia wartości.
12. Zasady dobrego zachowania na co dzień i od święta (zachowanie w miejscach publicznych).
13. Rozumieć siebie i innych- empatia, tolerancja, akceptacja.
14. Ubiór na co dzień i na różne okazje (co to znaczy odświętny strój).
15. Cyberprzemoc –zagrożenia cywilizacyjne oraz bezpieczne korzystanie z nowoczesnych technologii.
16. Co to jest uzależnienie, rodzaje używek (papierosy, alkohol, narkotyki, leki , dopalacze, napoje energetyzujące, itp.)- udział w programie „ Smak życia- czyli debata o dopalaczach.”(decyzja wychowawcy)
17. Warto się uczyć i regularnie uczęszczać do szkoły – korzyści obecne i na przyszłość.
18. Zdrowie- jak o nie dbać i bezpiecznie spędzać wolny czas w szkole i poza nią?
19. Ludzie, którym ufam i którym nie należy ufać- trudna sztuka odmawiania (również w kontaktach z nieznanymi).
20. Instytucje pomocowe- gdzie i w jakich sytuacjach szukać pomocy?

Plan pracy wychowawczej klas drugich

1. Wybory Samorządu Uczniowskiego.
2. Umieć, potrafię - budowanie wiary we własne siły i podnoszenie poczucia własnej wartości.
3. Jak cię widzą, tak cię piszą – znajomość podstawowych zasad dobrego wychowania.
4. Uroczystości ogólnoszkolne (Dzień Edukacji, Święto Niepodległości, Święto Patrona Szkoły, Konstytucja 3 Maja).
5. Jestem aktywny – realizowanie swoich marzeń i określanie planów życiowych.
6. Komunikowanie emocji i konstruktywne rozładowywanie złości.
7. Co to są sytuacje trudne, stresowe – jak sobie z nimi radzić?
8. Agresja w szkole i poza nią- jak jej przeciwdziałać, jak sobie z nią radzić?
9. Nasze zachowania w sytuacjach konfliktowych.

10. Umiejętności asertywne – sposoby reagowania na naciski ze strony innych osób.
11. Młodzież i używki. Udział w programie „ Smak życia- czyli debata o dopalaczach”(decyzja wychowawcy)
12. Udział w programie profilaktycznym pt. „ Archipelag skarbów”. Konsekwencje zdrowotne, społeczne i prawne zachowań ryzykownych.
13. Zasady dobrego zachowania na co dzień i od święta (zachowanie w miejscach publicznych).
14. Rozumieć siebie i innych- empatia, tolerancja, akceptacja.
15. Sposób na nudę- konstruktywne spędzanie wolnego czasu (cyberprzemoc oraz bezpieczne korzystanie z nowoczesnych technologii).
16. Kult pięknego ciała- nie dajmy się zwariować (zdrowe odżywianie, anoreksja, bulimia).
17. Kiedy i gdzie szukać pomocy?- rodzaje specjalistów i instytucji pomocowych.
18. Moja aktywność w szkole drogą do aktywności w życiu dorosłym.
19. Wybór równa się konsekwencja (odpowiedzialność za swoje decyzje i zachowania).
20. Doradztwo zawodowe- zainteresowania i predyspozycje zawodowe. Kim chce zostać w przyszłości?

Plan pracy wychowawczej klas trzecich

1. Wybory Samorządu Uczniowskiego.
2. Ja i grupa – przypomnienie zasad i norm pracy w grupie
3. Moje atuty i zalety – autoprezentacja.
4. Uroczystości ogólnoszkolne (Dzień Edukacji, Święto Niepodległości, Święto Patrona Szkoły, Konstytucja 3 Maja).
5. Być tolerancyjnym, to znaczy.....
6. Jak mnie widza, tak mnie piszą- rola higieny, stroju, słownictwa, zachowania w kształtowaniu wizerunku człowieka.
7. Umiejętność odmawiania- jak zachować własne zdanie w grupie rówieśniczej?
8. Używki i ich skutki dla zdrowia i życia- udział w programie „ Smak życia- czyli debata o dopalaczach”(decyzja wychowawcy).
9. Jestem odpowiedzialny za słowa, czyny i wybory- odpowiedzialność prawna nieletnich.
10. Troska o własne zdrowie (odżywianie, styl życia, profilaktyka zdrowotna (przeciwrakowa).
11. Inne uzależnienia – cyberprzemoc i zagrożenia cywilizacyjne.
12. Instytucje, które mogą pomóc w różnych sytuacjach życiowych.
13. Idealny chłopak, idealna dziewczyna- wymagania wobec siebie i innych.
14. Zaburzenia odżywiania i ich konsekwencje (anoreksja i bulimia).
15. Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych (różne rodzaje zagrożeń, np. pożarowe).
16. Sposoby radzenia sobie ze stresem oraz agresja własną i innych osób.
17. Nasze prawa i obowiązki.
18. Struktura szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Zasady rekrutacji do szkół średnich- procedury i terminarz.
19. Określamy swoje predyspozycje zawodowe, zainteresowania, zamiłowania- spotkanie z psychologiem, doradcą zawodowym.
20. Udział w zajęciach warsztatowych „ Sięgam po przyszłość, odkrywam swoje mocne strony” z udziałem psychoterapeuty- doradcy zawodowego.

Współpraca z rodzicami:

1. W związku z pierwszoplanową funkcją rodziny w wychowaniu szkoła ściśle współpracuje z rodzicami w sprawach kształcenia, wychowania i profilaktyki.

2. Rodzice współtworzą i opiniują szkolne dokumenty określające działalność edukacyjną szkoły: wewnętrzny system oceniania, program wychowawczy i profilaktyki oraz szkolny zestaw programów nauczania.
3. Szkoła umożliwia rodzicom zapoznanie się z planowanymi działaniami wychowawczymi, nauczania i zasadami oceniania.
4. Szkoła zapewnia rodzicom możliwość indywidualnych, osobistych konsultacji z nauczycielami i wychowawcami w ustalonych i podanych do ogólnej wiadomości terminach oraz poprzez dziennik elektroniczny.
5. Szkoła zapewnia rodzicom możliwość uczestniczenia w tzw. „drzwiach otwartych szkoły” oraz w czasie innych uroczystości szkolnych.
6. Rodzice mają możliwość uzyskiwania w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów nauce i przyczyn trudności w szkole.
7. Rodzice mają możliwość zwolnienia ucznia z zajęć lekcyjnych oraz usprawiedliwiania jego nieobecności w szkole wyłącznie w formie pisemnej i przez dziennik elektroniczny.
8. Szkoła oczekuje od rodziców rzetelnej informacji na temat zdrowia dziecka oraz jego potrzeb opiekuńczo- wychowawczych.
9. Rodzice ponoszą odpowiedzialność materialną za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez swoje dziecko.
10. Szkoła podejmuje współpracę z rodzicami uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych celem udzielania i organizowania pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz realizacji IPET- ów.

Ewaluacja programu

1. Program wychowawczy naszej szkoły jest dokumentem otwartym. Podlega on ewaluacji zgodnie z pojawiającymi się potrzebami.
2. Informacje o realizacji programu będą uzyskiwane poprzez:
 - obserwację i ocenę zachowań uczniów,
 - rozmowy z uczniami,
 - konsultacje z rodzicami,
 - sondaż wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
 - analizę własnych dokonań,
 - analizę dokumentacji szkolnej.
3. Ewaluacji programu dokona zespół wychowawczy powołany przez dyrektora szkoły.
4. Program wychowawczy będzie modyfikowany w zależności od wyników ewaluacji.
5. Wprowadzone zmiany przedstawione będą na sierpniowym posiedzeniu Rady Pedagogicznej i po zatwierdzeniu przekazane do uchwalenia Radzie Rodziców.

Postanowienia końcowe:

Program wychowawczy Gimnazjum nr 1 jest podstawą do opracowania przez wychowawców klasowych planów wychowawczych.